

TÜRKİYE'DE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ AKADEMİSYENLERİNİN PERFORMANSLARI: İKİ KRİTER ÇERÇEVESİNDE BİR İNCELEME

Prof. Dr. Hamza Ateş

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
hamza.ates@medeniyet.edu.tr

Arş. Gör. Aydın Akpınar

Marmara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Yerel Yönetimler Bölümü
aydin.akpinar@marmara.edu.tr

ÖZ

Bu çalışma Türkiye’de bulunan üniversitelerin bünyesindeki Kamu Yönetimi bölümü ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerindeki akademisyenlerin akademik performanslarını, üniversitelerin Akademik Teşvik Yönetmeliğine göre vermiş oldukları teşvikler ve Google Akademik Atıflar (Google Scholar Citations) listelerindeki verileri baz alarak değerlendirmektedir.

Akademik Teşvik Yönergesi, tüm eksikliğine rağmen, akademisyenlerin sadece eserlerini değil, uluslararası bildiriler, projeler, araştırmalar, patentler ve ödüller gibi kriterleri baz alarak çok boyutlu bir başarı değerlendirmesi yapmaktadır. Diğer bir kriter olarak el alınan Google Akademik Atıflar listesi ise, Türkiye’de kendisine en çok atıfta bulunulan 5000 akademisyeni, atıf sayısına göre listelemektedir. Bu çalışmada, Türkiye’de bulunan üniversitelerde görev yapan Kamu Yönetimi alanında çalışan akademisyenlerin bu iki objektif kriter çerçevesinde başarı durumlarını incelemeyi amaçlayan bir araştırmanın sonuçları paylaşılarak, Türkiye’deki kamu yönetimi alanında çalışanların durumu ortaya konmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi Bölümleri, Akademisyenler, Akademik Performans, Akademik Teşvik Yönergesi, Google Akademik Atıflar

Performances of Academic Personnel within Public Administration Departments of Turkish Universities: An Evaluation within the Framework of Two Criteria

Abstract

The main aim of this study is to evaluate performances of academics within “public administration” and “politics and public administration” departments of Turkish universities in Turkey, using two distinctive criteria, namely incentive premiums provided by the universities to academic personnel in accordance with Academic Incentive By-Law and data provided by Google Scholar Citations.

Academic Incentive By-Law, despite its insufficiency in some dimensions, provides a multi-dimensional academic performance evaluation through using such academic activities as international conference papers, projects and research undertaken within the calendar year, patents and awards taken by academic personnel, not only such classical publications as books and journal articles. The other criteria, Google Scholar Citations, lists 5000 academics in Turkey which are cited by other scholars, both national and international, according to the number of citations each academic personnel has gathered within a calendar year. This study strives to evaluate academic performances academic personnel within Turkish universities who are currently working for Public Administration and politics and public administration departments, through presenting the results of a research into performances of academic personnel within these departments using hitherto mentioned criteria.

Keywords: Public Administration Departments, Academic Personnel, Academic Performance, Academic Incentives By-Law, Google Scholar Citations

1. GİRİŞ

Bilgi toplumu olmanın değerinin oldukça arttığı şu günlerde dünyada ve Türkiye’de bilim üreten kurumların en başında gelen Yükseköğretim Kurumlarının ve bu kurumlardaki görevli öğretim üyelerinin performansının önemi aynı ölçüde artmıştır. Bunun yanında yine dünyada ve Türkiye’de artan üniversite ve akademisyen sayısına paralel olarak artan rekabet olgusu akademisyenlerin performanslarını öne çıkarmış ve daha fazla sorgulanır hale getirmiştir. Böyle bir ortamda sosyal bilimlerin tüm ‘insan odaklı’ çalışma alanlarında kesişen Kamu Yönetimi bölümü ve eğitimi daha da önem sahibi bir alan haline gelmiştir.

Türkiye’deki toplam akademisyenlerin, 798 akademisyen ile yaklaşık %1’ini Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü akademisyenleri oluşturmaktadır. Bu çalışma ile Bölüm akademisyenlerinin akademik performanslarını, Türkiye’de iki önemli ve objektif akademik performans göstergesi olan, üniversitelerin Akademik Teşvik Yönetmeliğine göre vermiş oldukları teşvikler ve Google Akademik Atıflar (Google Scholar Citations) listelerindeki verileri baz alarak değerlendirmek amaçlanmıştır. Akademik Teşvik Yönergesi, tüm eksikliğine rağmen, akademisyenlerin sadece eserlerini değil, uluslararası bildiriler, projeler, araştırmalar, patentler ve ödüller gibi kriterleri baz alarak çok boyutlu bir başarı değerlendirmesi yapmasıyla önemli bir ölçüt olduğunu kanıtlar niteliktedir.

Diğer bir kriter olarak el alınan Google Akademik Atıflar listesi ise, Türkiye’de kendisine en çok atıfta bulunulan 5000 akademisyeni, atıf sayısına göre listelemektedir. Bu liste de tarafından yayınlanan araştırma grubunun birçok boşluk bulunduğu uyarısına rağmen akademisyenlerin eserlerindeki başarısını büyük ölçüde ortaya koyabilmektedir.

Bu iki veri bir araya getirildiğinde, öğretim üye ve elemanlarının akademik performansları, her ne kadar eksik yönleri bulunsu da bir ölçüde görülebilmektedir. En azından, en başarılı görülen akademik personel bu listeler aracılığıyla ortaya çıkmakta, Türkiye’de Kamu Yönetimi bölümü hakkında genel bir başarı değerlendirilmesi fırsatı vermektedir. Özetle çalışma ile Türkiye’de bulunan üniversitelerde görev yapan Kamu Yönetimi alanında çalışan akademisyenlerin bu iki objektif kriter çerçevesinde başarı durumlarını incelemeyi amaçlayan bir araştırmanın sonuçları paylaşılarak, Türkiye’deki Kamu Yönetimi bölümünün ve bölümdeki öğretim üyelerinin durumunu ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Bu çalışmada öncelikle akademik performans ve akademik performansın ölçümünün dünya, Türkiye ve kamu yönetimi bölümü özelinde önemine ve tekniklerine değinilecektir. Ardından iki ciddi akademik performans göstergesi olan, bu yıl (2016) ilk defa uygulanan Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği ve Mayıs 2016’da 6. yayınlanan Google Akademik Atıflar 5000 Türkiye listesi ele alınacak, uygulamalar hakkında genel bilgiler sunularak araştırmayı kısıtlayıcı yönlerinden bahsedilecektir. Çalışmanın devam eden kısmında elde edilen bulgular sunulacaktır. Ancak bu bulguların öneminin daha iyi anlaşılabilmesi ve değerlendirilmesi için öncesinde Türkiye’de Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünün genel manzarası ortaya konulacaktır. Bu noktada Türkiye’de kaç üniversite bulunduğu, bu üniversiteler bünyesinde ne kadar Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünün olduğu ve bu bölümlerin bağlı bulunduğu fakülteler, bunun yanı sıra Bölümün akademisyenleri, unvanları, bağlı oldukları anabilim dalları, sayıları ve cinsiyetleri devlet ve vakıf üniversitesi ayrımı yapılarak paylaşılacaktır. Tüm bu bilgiler ve veriler ışığında elde edilen bulgular; ulaşılabilen ve ulaşılamayan Akademik Teşvik Puanları listeleri, listelerde yer alan Bölüm akademisyenleri ve akademisyenlerin unvanları, cinsiyetleri, ortalama puanı ve puan aralıklarına göre değerlendirmesi, Türkiye’nin en yüksek Akademik Teşvik Puanına sahip 10 Bölüm akademisyeni ve puanları, listede üst sıralarda yer alan üniversitelerin sıralaması ve Bölümden teşvik alan akademisyen sayısı ve Google Akademik Atıflar 5000 Türkiye listesinde yer bulabilmiş Bölüm akademisyenleri ve indeksleri paylaşılacaktır.

Geniş veriler ve istatistiklerle desteklenmiş bu çalışmanın sonuç kısmında ise Türkiye’de Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünün başarısı değerlendirilecek, daha başarılı bir Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü için önerilerde bulunulacaktır.

Bu çalışmadaki bulgular en son 30.06.2016 tarihine kadar güncellenmiş verilerle elde edilmiştir.

2. AKADEMİK PERFORMANS VE ÖLÇÜMÜ

Dünyada 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren, Türkiye’de ise 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren kamu kurumu personellerinin performans ölçümüne ilişkin yöntemler ve uygulamalar hayata geçmeye başlamıştır (Kaynak vd, 1998). Yine aynı yüzyılın sonlarında ve 21. yüzyılın başlarında ABD, Avustralya, Hollanda ve İngiltere gibi ülkelerde yüksek öğretim kurumlarının niteliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla oluşturulan kurum ve kuruluşların ortak çalışmalarında artış olduğu gözlenmiştir (Tonbul, 2008:5). Bu durum Barmen (2000) tarafından yükseköğretimde öğretim elemanlarının ve onların yürüttüğü öğretim performansının değerlendirilmesine ilişkin koşulların ve yöntemlerin son 30 yılda önemli değişiklikler göstererek mayalanma dönemi olarak açıklanmıştır. Kalaycı ise (Kalaycı, 2009:633) Türkiye’deki durumun dünya ile kıyaslandığında mayalanma aşamasında ve hatta malzemelerin hazırlanma aşamasında dahi olmadığını belirtmektedir.

Dünyada, akademik performansların değerlendirilmesinde çeşitli değerlendirmeler ve uygulamalar mevcuttur. Köklü üniversitelere sahip Amerika Birleşik Devletleri’nde bu değerlendirme ve uygulamalarda öğretim, araştırma ve hizmetin ön plana çıktığı görülmektedir. Esen ve Esen, North Carolina Üniversitesi, Itawamba Üniversitesi ve Oregon Üniversitesi adlı üç üniversitenin öğretim üyelerinin değerlendirilmesi sırasında göz önünde bulundurulmuş kriterleri incelediğinde, öğretim üyelerinin performanslarının değerlendirilmesinde dört hususun ön plana çıktığını belirtmektedir. Bu boyutlar, i) eğitim-öğretim, ii) araştırma (profesyonel gelişim), iii) topluma ve iv) yönetime hizmet şeklindedir. Değerlendirmelerin eğitim-öğretim boyutu ile araştırma boyutunun topluma ve yönetime hizmet boyutlarından daha ön planda olduğu belirtilmektedir. ABD’de performans değerlendirme sonuçları öğretim üyelerine teşvik veya ödül verilmesinden ziyade görev süresinin uzatılmasında, bulunduğu kadrodaki uygunluğuna karar verilmesinde ve terfiinde etkili olmaktadır (Esen ve Esen, 2015:53-54).

Kıt’a Avrupa’sına bakıldığında ABD ile benzerliklerin bulunduğunu belirtmek mümkündür. Bunun yanı sıra 29 Mart 1985’de Birleşik Krallık’ta Sir Alex Jarrat Başkanlığında bir komite tarafından hazırlanarak bu ülkenin Rektörler Komitesi’ne sunulan *Report of the Steering Committee for Efficiency Studies in Universities* başlıklı rapor, dünya yüksek öğretim tarihinde önemli bir kilometre taşı olarak kabul edilmektedir (YÖK, 2005). Bu rapor ile beraber akademik değerlendirme, kalite kontrol ve teminatı ve akreditasyon tüm ülkelerde yüksek öğretimin gündemine girmiştir. Birçok ülkede bu amaçlara yeni kurum ve kuruluşlar oluşturulmuş ve yöntemler geliştirilmiş, ABD ve Birleşik Krallık gibi bazı ülkelerde üniversiteler eğitim ve araştırma faaliyetlerine göre değerlendirilerek sıralanmış, bu sıralamaların periyodik olarak kamuoyuna duyurulması rutin hale gelmiş ve nihayet birçok ülkede kaynak tahsisi performans göstergeleri ile ilişkilendirilmeye başlanmıştır (YÖK, 2005).

Türkiye özelinde akademik performansın değerlendirilmesine ilişkin uygulamalara baktığımızda-son günlerde tüm eksikliklerine rağmen dünya seviyesi yakalanmaya çalışılsa da- kurumlar ve ülke bazında geniş kapsamlı ve bütüncü uygulamalar ve yöntemlerin bulunduğunu söylemek güçtür.

Esen ve Esen (2015), Türkiye öğretim üyelerinin akademik performanslarını değerlendirmede kullanılacak birbirinden bağımsız üç yönetim bulunduğunu belirtmektedir: Sicil Sistemi, Akademik Yükseltme ve Atama Kriterleri ve Öğretim Üyesi Değerlendirme Anketleri. Personelin akademik performansından çok kişiliğini ve tutumunu değerlendiren sicil sistemi 2011 yılında kaldırılmıştır. Akademik Yükseltme ve Atama Kriterleri, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından öğretim üyelerinin yükseltilmeleri ve atanmaları için gerekli kriterleri ifade etmektedir. Bu kriterlerin yanı sıra üniversiteler kendi kurumları bünyesinde çeşitli performans ölçütleri ve değerlendirme tabloları oluşturabilmektedir. Son olarak eğitimin kalitesini arttırmak amacıyla uygulanan öğretim üyesi değerlendirme anketleri ise çoğunlukla öğrenciler tarafından yanıtlanan çeşitli uygulamalarla oluşturulan anketlerdir. Yazarların da belirttiği gibi bu uygulamalar bütüncül olmadığı gibi her biri önemli eksikliklere sahiptir.

Yine yazarların öğretim üyelerinin performans değerlendirme sistemine ilişkin tutumlarının ölçülmesi amaçlayan çalışmasında akademik performansın ölçülürken yönetime destek boyutunun değerlendirme aşamasında daha az paya sahip olması ve objektif ve personelin alakası bulunduğu tüm aktörlerin (öğrencilerden rektöre kadar) değerlendirmesine başvurulması gibi sonuçlara ulaşılmıştır (Esen ve Esen, 2015:66).

Murat Çakır’ın (2008) Vakıf Üniversitelerinde Akademik Personelin Performans Değerlendirmelerinin Eğitim Kalitesine Katkısı adlı 25 vakıf üniversitesi üzerinden yürüttüğü tezinde vakıf üniversitelerinde akademik

personel için yapılan performans değerlendirme faaliyetlerinin, araştırmanın kapsamındaki üniversitelerdeki eğitimin kalitesini etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışma akademi performans değerlendirmesinin önemini vurgulayan bir araştırma niteliğindedir.

Azize Açıklık'ın (2010) Ankara'daki Devlet Üniversitelerinin Eğitim Bilimleri Bölümleri Öğretim Üyelerine Göre Performanslarının Değerlendirilmesine İlişkin Sorunlar Ve Çözüm Önerileri adlı çalışmasında Ankara'daki devlet üniversitelerinde 50 öğretim üyesi ile mülakat şeklinde yaptığı araştırmasında akademik performansın ölçümüne ve mevcut yöntemlerin iyileştirilmesine yönelik sonuçlara ulaşmıştır.

Nurdan Kalaycı'nın (2009) Yükseköğretim Kurumlarında Akademisyenlerin Öğretim Performansını Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Yöntemler adlı çalışmasında akademik performans değerlendirmesinin önemi üzerinde durmuş ve dünya üzerindeki uygulamalardaki teknik ve yöntemleri, bunların iyi ve geliştirilmesi gereken yönlerini ortaya koymuştur.

Yılmaz Tonbul (2010) Öğretim Üyelerinin Performansının Değerlendirilmesine İlişkin Öğretim Üyesi ve Öğrenci Görüşleri adlı çalışmasında 108 öğretim üyesinin yanında 230 öğrenciyi de dahil ederek akademik performans ölçümüne farklı bir perspektif katmıştır ve öğrenci ile öğretim üyeleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Uygulamada devlet ve vakıf üniversitelerinin senatoları ile belirlemiş oldukları Akademik Performans Yönergeleri ve Akademik Performans Ölçüt Kriterleri gibi kararları da üniversiteler tarafından uygulanmaktadır. Bu uygulamalar vakıf üniversitelerinde daha çok sözleşmelerin devamına veya feshine ilişkin kriterleri, izlenecek usul ve esasları içermektedir.¹ Devlet üniversitelerinde ise bütüncül bir değerlendirme sağlayan Aralık 2015'de resmi gazetede yayınlanan Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği bu sene itibarıyla uygulanmaya başlamıştır. Vakıf Üniversitelerinin aksine belirlenen puanlar sonucu Tablo.1'de belirtildiği gibi belirli bir ödeneği ön gören bir uygulama niteliğindedir.

Henüz bu yıl uygulanan Yönerge ile Akademik Teşvik Puanları belirlenmesi ardından Prof. Dr. Engin Karadağ ve Prof. Dr. Cemil Yücel tarafından Mayıs 2016'da akademik teşvik puanları temel alınarak Devlet Üniversiteleri Sıralaması (DÜS) oluşturulmuştur. 109 devlet üniversitesinin 95'ini içeren bu çalışma çeşitli kriterlerde (2000 yılından önce ve sonra kurulan üniversitelerin sıralamalar, fakülte bazında sıralamalar, unvanlara göre ortalamalar, 100 tam puan alan akademisyenler) devlet üniversitelerini, fakültelerini ve akademisyenleri sıralamıştır. Bu çalışma sonucu elde edilen veriler akademi dünyasının yanı sıra medyada da geniş yer bulurken yürüttüğümüz araştırmaya büyük ölçüde katkı sağlamıştır.

Yine Ranking Web Of Universities adlı web sayfasından yayınlanan Türkiye kapsamındaki sıralamalar(üniversite bazında başarı sıralaması, akademisyenlerin atıf sayısına göre sıralaması) devlet ve vakıf üniversitelerinin durum analizi ve stratejik planlamalarını yaparken objektif veriler sunmaktadır.

Tüm bu dünya ve Türkiye özelindeki uygulama ve çalışmalar ışığında bu çalışma ile Türkiye'de Kamu Yönetimi bölümünün ve akademisyenlerinin başarısına yönelik bir değerlendirme ortaya koyarak, Kamu Yönetimi bölümünün mevcut durumuna ve geleceğine ilişkin faydalı istatistikler sunulmaktadır.

3. AKADEMİK TEŞVİK PUANI UYGULAMASI VE GOOGLE SCHOLAR ATIFLAR ENDEKSİ AKADEMİSYENLER LİSTESİ

Bilgi üreten bir kurum olma niteliğini taşıyan üniversiteler, işleyiş ve performans bakımından değerlendirilirken diğer kurum ve kuruluşlara göre daha önemli bir konuma sahiptir. Bunu yanı sıra toplumun yapısında meydana gelen değişimler, üniversiteler arasında rekabet olgusunun artması ve yükseköğretim alanında kalite çalışmalarının bir sonucu olarak, üniversitenin temel ögesi olan, eğitim-öğretim faaliyetleri yürüten,

¹ Bknz. Atılım Üniversitesi, http://www.atilim.edu.tr/shares/atilim/files/AkademikPerformansYonergesi_17_12_2012.pdf

Bknz. Kadir Has Üniversitesi, <http://www.khas.edu.tr/2374/akademik-personelin-performans-degerlendirmesi-hakinda-yonerge>

araştırma yapan ve topluma hizmet sunan öğretim üyelerinin performanslarının değerlendirilmesini bir gereklilik haline getirmiştir (Esen ve Esen, 2015).

Bu gerekliliği yerine getiren üniversiteler düzeyinde, spesifik çalışma alanlarına yönelik kurulmuş bilim ve düşünce kuruluşları düzeyinde ve uluslararası ve bölgesel düzeyde bir takım uygulamalar ve ölçütler olsa da ulusal düzeyde eksik yönleri olmasına rağmen ülke genelini kapsayan bir akademik performans değerlendirmesine ulaşabileceğimiz iki önemli ölçüt mevcuttur. Bunlardan birincisi henüz bu yıl ilk defa Yükseköğretim Personel Kanunu kapsamında uygulanan Akademik Teşvik Puanı² uygulaması, diğeri ise çeşitli performans ölçütlerine sahip Ranking Web Of Universities³ adlı web sayfasından yayınlanan adına en çok atıfta bulunulmuş 5000 akademisyeni içeren Google Scholar Citations 5000 (Google Akademik Atıflar) listesidir.

3.1. Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği

11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun ek 4. Maddesine dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 14.12.2015 tarihinde kararlaştırılan Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği'nin amacı şu şekilde belirtilmiştir:

“Bu Yönetmelik; Devlet yükseköğretim kurumları kadrolarında bulunan öğretim elemanlarına yapılacak olan akademik teşvik ödeneğinin uygulanmasına yönelik olarak hazırlanmıştır.”

Yönetmelik, belirtilen görevleri yerine getirmek üzere bir komisyon kurulmasını öngörmüştür. Bu komisyon yükseköğretim kurumları bünyesinde en az üç üye olmak kaydıyla oluşturulur. Komisyon, akademik teşvik başvuru takviminin hazırlamasından, yürütülmesinden ve akademik teşvik puanlarının belirlenmesinden sorumlu kılınmıştır.

Akademik teşvik başvuruları Yönetmeliğin 5. Maddesinde belirtilmiştir:

“Akademik teşvik başvuruları, ödemenin yapılacağı yılın 1 Ocak ila 15 Ocak tarihleri arasında, öğretim elemanlarının kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumunun rektörlüğe bağlı bölümlerde bölüm başkanlıklarına, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında bölümlere, enstitülerde anabilimdalı veya anasanat dalı başkanlıklarına yapılır.”

Yönetmeliğin faaliyet ve puan tablosunda 9 kategori mevcuttur; Proje, Araştırma, Yayın, Tasarım, Sergi, Patent, Atıf, Tebliğ ve Ödül. Bu 9 kategoride her birinden en fazla 30 puan toplamak kaydıyla öğretim üyeleri, araştırma görevlisi, öğretim görevlisi, uzman ve okutmanlar için yıllık bir akademik teşvik puanı hesaplanır, aldıkları puanlarla orantılı olarak da akademik teşvik ödeneği adı altında belirli bir ödeme yapılır. Araştırmanın kapsamındaki Profesör, Doçent ve Yardımcı Doçent unvanları için Yönetmeliğe göre 30 puan ve üzeri toplamış öğretim görevlilerine ödenekler şu şekildedir (Tablo.1).

Tablo1. Akademik Teşvik Ödeneği Miktarları

Unvan	Akademik Teşvik Ödeneği(TL)			
	En Az (Aylık)	En Çok (Aylık)	Ez Az (Yıllık)	En Çok (Yıllık)
Profesör	219	731	2628	8772
Doçent	197	658	2364	7896
Yardımcı Doçent	175	585	2100	7020

Aralık 2015 itibariyle yayınlanan Yönetmelik, Mart 2016 itibariyle tüm devlet üniversitelerinde uygulanmış, öğretim üyelerinin akademik teşvik puanları belirlenerek gerek üniversitelerin web sayfalarında gerekse otomasyon sistemlerinden bu puanlar yayınlanmıştır. Bu yönetmelik ile akademik çalışmaların desteklenmesi yolunda ciddi bir gelişme kaydedildiği yorumunu yapmak doğru olacaktır. Ancak mevcut birtakım sıkıntıları da belirtmekte fayda vardır.

² Ayrıntılı bilgi için bkzn. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/12/20151218-4.pdf>

³ Ayrıntılı bilgi için bkzn. <http://www.webometrics.info/en>

Öncelikle akademik teşvik puanının üst sınırı 100 puan olarak belirlenmiş. Bu durumda 100 puan üzerinde bir puan almış akademisyenlerin değerlendirme sonucu elde etmiş 100'ün üzerindeki puanlarının karşılıksız kaldığını söylemek mümkündür. Bu durum ön değerlendirmelerde 100 puana ulaşmış akademisyenlerde o yıl içerisindeki akademik üretkenlik konusunda yavaşlamasına veya durmasına neden olabilir.

Diğer yandan 'tebliğ' kategorisinde sadece uluslararası organizasyonlarda sunulmuş olanların değerlendirilmesi, ulusal düzeyde gerçekleştirilen önemli organizasyonlarda sunulan tebliğleri karşılıksız bırakmaktadır. Bu durum ulusal düzeydeki organizasyonların uluslararası seviyede düzenlenmesini sağlayarak kaliteyi arttırmayı hedeflese de üniversite yönetimi, yabancı dil yeterliliği ve ulaşım gibi etkenler kaliteyi artırma konusunda kayda alınması gereken diğer önemli etkenlerdir.

Son olarak Akademik Teşvik Ödeneği akademisyenlerden nitelikli işler yapmasından daha çok nicelik olarak yeterince bir şeyler yapmasını bekleyen bir özelliğe sahiptir. Örneğin alanın en önemli dergisinde bir makale basma (ya da önemli bir yayınevinden bir kitap çıkarma) noktasında akademisyenleri motive etmeyebilir. Daha çok üretmek konusunda bir motivasyona sahip olduğunu söylemek mümkündür (Balcı, 2015). Yönetmelik niceliğin yanında nitelik olarak da detaylandırılabilir, yeni hesap yöntemleri geliştirilebilir.

Tüm bu yönetmeliğe bağlı olumlu ve olumsuz durumların yanında üniversiteler bazında belirlenen Akademik Teşvik Puanlarının yayınlanması konusunda birtakım tutarsızlıklar mevcuttur. Kimi üniversiteler Akademik Teşvik Puanlarını fakülte, bölüm, anabilim dalı ve unvan ayırma yaparak, konuyla ilgili birinin kolaylıkla bilgi sahibi olabileceği ve ulaşabileceği şekilde yayınlarken çoğu üniversitede bu hassasiyet gösterilmemiştir. Bu durumun yanı sıra Akademik Teşvik Yönetmeliği'nin 5. Maddesinde yer alan "Komisyon kararları ilgili yükseköğretim kurumunun resmi internet sayfasından ilan edilir." ifadesine rağmen Türkiye'nin önde gelen üniversitelerin birkaçında Akademik Teşvik Puanlarına ulaşamamaktadır. Bu üniversiteler listeleri ya belirli bir süre sonra web sayfalarından kaldırmış ya üniversitelerinin otomasyon sisteminden yayınlamış ya da akademisyenlerin kurum sicil numarası üzerinden yayınlamıştır.

3.2. Google Akademik Atıflar (Google Scholar Citations)

Google Akademik Atıflar, İspanya'nın en büyük araştırma kurumu Consejo Superior de Investigaciones Científicas(Bilimsel Araştırma Yüksek Kurulu)'a bağlı Cybermetrics Lab araştırma grubunun bir girişimi olan Webometrics Ranking of World Universities(Dünya Üniversitelerinin Webometrics Sıralaması) adlı site üzerinden yayınlanan bir listedir (Ranking Web of Universities, 2016).

Consejo Superior de Investigaciones Científicas(CSIC), Avrupa'daki en temel araştırma kurumlarının başında gelmektedir. Kurum, 2006'da kurulmuş olup İspanya çapında 126 merkez ve enstitüye sahiptir. İspanya Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bu kurum, bilim, teknoloji, yeni araştırmalar ve yöntemlerinde önemli rol oynaması itibarıyla ülkenin refahını yükseltmek adına önemli bir araştırma merkezidir. Dünya Üniversitelerinin Webometrics Sıralaması'nı oluşturan Cybermetrics Lab ise İnsan ve Toplum Bilimleri Merkezi(Centro de Ciencias Humanas y Sociales-CCHS)'nde yer almaktadır. Bu merkez 2007 yılında Madrid'de kurulmuş, CSIC'a bağlı İnsan ve Toplum Bilimleri'ne adanmış farklı merkez ve enstitülerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur (Ranking Web of Universities, 2016).

Bilimsel Araştırma Yüksek Kurulu(CSIC) ve İnsan ve Toplum Bilimleri Merkezi(CCHS)'nin bünyesindeki Cybermetrics Lab, bilimsel bilginin akademik iletişimi ve üretimi süreciyle ilgili internet ve Web içeriklerinin kantitatif analizi ile ilgilenmektedir. Yeni doğan bu disipline 'Cybermetrics' ya da 'Webometrics' adı verilmektedir. Cybermetrics Lab, nicel yöntemler kullanarak Web üzerinde bilimsel aktiviteyi ölçmemizi sağlayan göstergeleri tasarlar. Bu göstergeler bilim ve teknolojiyi değerlendirmek için yararlı olmakla birlikte bilimetrik çalışmalardaki bibliometrik yöntemlerle elde edilmiş sonuçlarının mükemmel bir tamamlayıcısıdır (Ranking Web of Universities, 2016).

Cybermetrics Lab'in oluşturduğu göstergelerden biri de Google Akademik Atıflar listesidir. Bu liste dünya çapında, bölge, kıta ve ülke düzeylerinde çeşitli sıralamalar yayınlamıştır. Bu sıralamalardan bir tanesi de 2016 Mayıs ayının üçüncü haftasında 6. versiyonu (baskısı) olarak yayınlanmış Google Akademik veritabanındaki atıflarına göre sıralanmış en yüksek indekse sahip Türk kurumları bünyesindeki ilk 5000 akademisyenin listesidir.

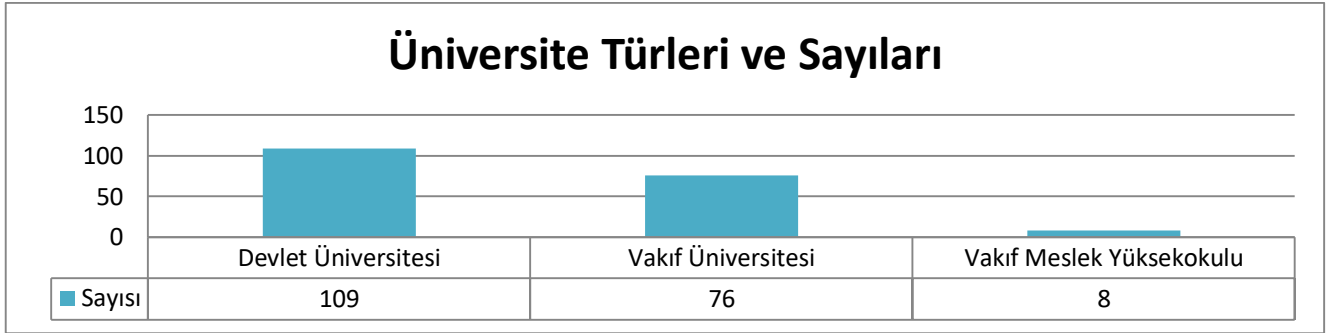
Araştırma grubu listede birçok boşluğun-eksikliğin- olduğuna dair uyarısını da belirtmekte fayda vardır.

4. TÜRKİYE’DEKİ ÜNİVERSİTELER VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMLERİNDEKİ AKADEMİSYEN SAYILARI

6 Mayıs 2015 itibarıyla Türkiye’de üniversite sayısı 193’e yükselmiştir. Bu üniversitelerin 109’u devlet üniversitesi, 76’sı vakıf üniversitesi ve 8’i vakıf meslek yüksekokuludur (Tablo.2).⁴

Mevcut 193 üniversite bünyesinde, kamuya ve özel kesime üst düzey yönetici yetiştirmeyi amaçlayan, özellikle kaymakam, idari hâkim, uzman ve denetim elemanı ihtiyacının karşılanmasında önemli bir işlevi bulunan Kamu Yönetimi veya Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü bulunduran 104 adet fakülte mevcuttur. Bu fakültelerin 76’sı devlet, 9’u vakıf üniversitelerinde olmak üzere 85 tanesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF), 8 tanesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, 4 tanesini İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, 2 tanesini İşletme Fakültesi ve geri kalan 5 tanesini diğer fakülteler⁵ oluşturmaktadır. Bu 104 fakülte bünyesinde ise 105 adet⁶ Kamu Yönetimi veya Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü mevcuttur. 48’i devlet 15’i vakıf üniversitesi bünyesinde olmak üzere 63 Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, 38’i devlet 1’i vakıf üniversitesi bünyesinde olmak üzere 39 Kamu Yönetimi Bölümü ve 2’si Açık öğretim 1’i Eşit Ağırlıklar Programı kapsamında olmak üzere 3 Kamu Yönetimi bölümü mevcuttur (Tablo.3).

Tablo 2. Üniversite Türleri ve Sayıları

Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümleri hakkında daha spesifik verileri paylaşmadan önce şu hususu belirtmekte fayda vardır. Türkiye’de Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümleri bünyesindeki akademisyenlerin –aşırı olmamakla beraber- bir kısmı farklı çalışma alanlarına sahiptir. Ancak farklı çalışma alanlarında, bölümlerde ve anabilim dallarında da çalışma alanı Kamu Yönetimi olan akademisyenler mevcut olduğu için paylaşılan veriler ve bu verilerin ışığında elde edilen bulgularda bir sapma olmadığı rahatlıkla söylenebilir.

Tablo 3. Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümleri, Bünyesinde Bulunduğu Fakülteler ve Sayıları

⁴ Mevcut rakamlara Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki üniversiteler dâhil edilmemiştir.

⁵ Bu fakülteler ve sayıları şu şekildedir:

-1 İktisat Fakültesi

-1 İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi

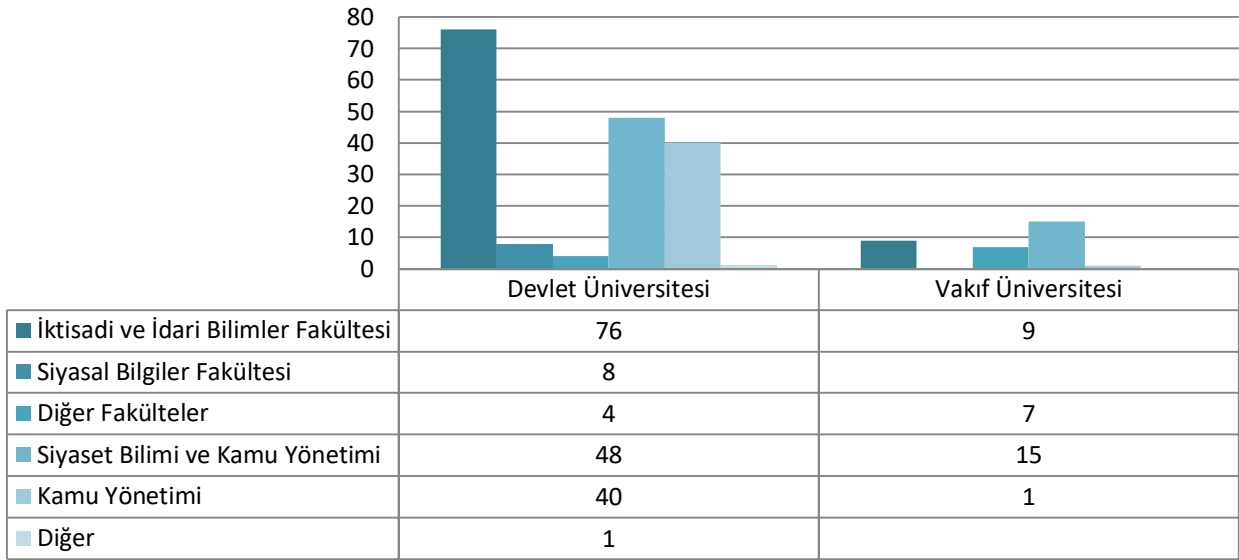
-1 Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi

-1 Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi

-1 İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

⁶ 104 Fakülte, 105 Bölüm bulunma sebebi Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde biri Fransızca diğeri Türkçe dilinde olmak üzere iki bölüm bulunmasıdır.

Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümleri, Bünyesinde Bulunduğu Fakülteler ve Sayıları

Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinde yaygın olarak 4 ana anabilim dalı mevcuttur: Hukuk Bilimleri, Kentleşme ve Çevre Sorunları, Siyaset ve Sosyal Bilimler ve Yönetim Bilimleri. Üniversitelerin bir kısmı anabilim dallarına göre akademik kadrosunu oluştururken kimi üniversiteler Kamu Yönetimi veya Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim dalı altında akademik kadrosunu oluşturmuştur. Bu anabilim dallarının yanı sıra –genellikle- köklü ve yeni üniversitelerde Kamu Politikaları, Karşılaştırmalı Siyaset, Toplumsal Cinsiyet, Yerel Yönetimler ve Siyaset gibi anabilim dalları da mevcuttur. Devlet ve Vakıf Üniversitelerine, anabilim dallarına ve unvanlarına göre akademisyenlerin sayısı Tablo.4’de verilmiştir (Tablo.4 ve Tablo.5).

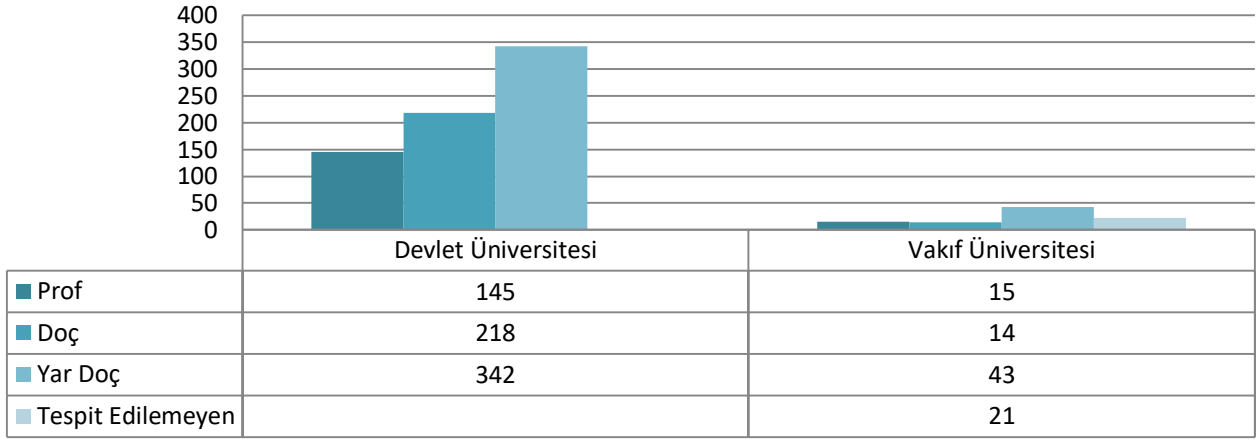
Tablo 4. Anabilim Dalları ve Mevcut Akademisyen Sayıları

Anabilim Dalı	Devlet Üniversitesi			Vakıf Üniversitesi			TOPLAM
	Prof	Doç	Yar Doç	Prof	Doç	Yar. Doç	
<i>Hukuk Bilimleri</i>	14	13	43	-	-	-	70
<i>Kentleşme ve Çevre Sorunları</i>	22	33	35	-	1	-	91
<i>Siyaset ve Sosyal Bilimler</i>	39	67	90	1	1	3	201
<i>Yönetim Bilimleri</i>	36	35	61	-	-	-	132
<i>(Siyaset Bilimi ve) Kamu Yönetimi⁷</i>	32	68	110	14	12	40	276
<i>Diğer Anabilim Dalları</i>	2	2	3	-	-	-	7
<i>Sayısı</i>	145	218	342	15	14	43	798
TOPLAM		705			93		798

Tablo 5: Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Akademisyenlerin Unvanlarına Göre Sayıları

⁷ Çalışma boyunca kullanılacak olan ‘(Siyaset Bilimi ve) Kamu Yönetimi’ ana bilim dalı kapsamında belirttiğimiz öğretim üyelerini, yeni kurulmuş olan ve öğretim üyesi sayısı az olan üniversitelerdeki Bölüm öğretim üyeleri ve ana bilim dalı tespit edilemeyen öğretim üyelerini belirtmektedir. Mevcut durum Tablo.9’da ve metin içerisinde kullanılan tüm (Siyaset Bilimi ve) Kamu Yönetimi ibaresi için geçerlidir.

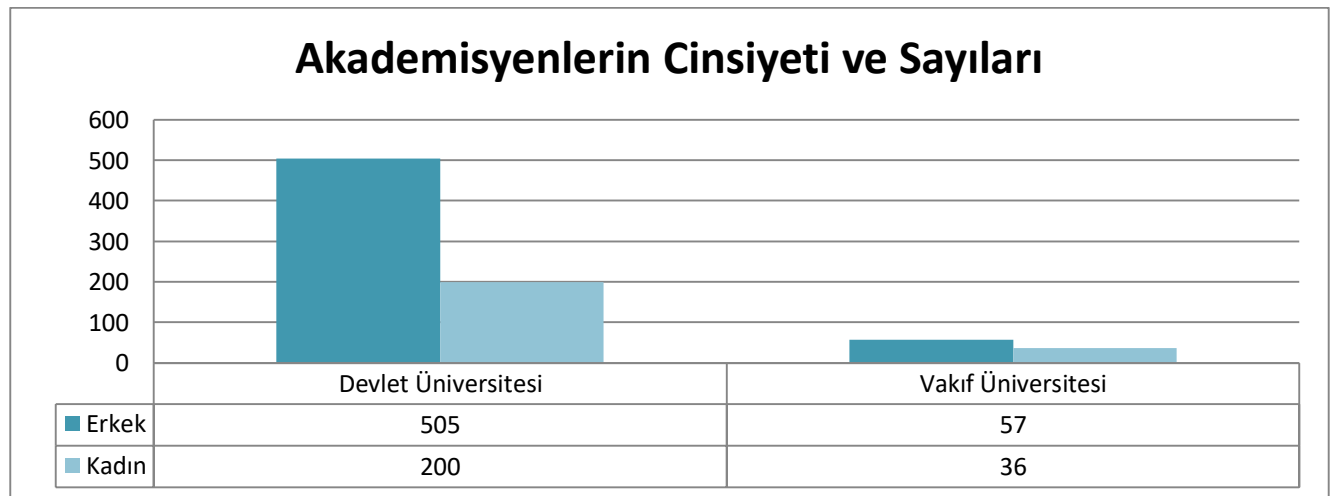
Akademisyenler, Sayıları ve Unvanları

Tablo.4 ve Tablo.5 incelendiğinde Bölüm akademisyenlerinin %88'inin devlet üniversitesi bünyesinde %12'sinin vakıf üniversiteleri bünyesinde olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra akademisyenlerin unvanlarına göre değerlendirildiğinde yaklaşık %50'sinin Yardımcı Doçent olduğu görülmektedir. Yine bu tablolara dair bir değerlendirme yapmak gerekirse Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi anabilim dalının açık ara farkla en çok akademisyene sahip olduğu açıktır. Bu durum büyük ölçüde henüz yeni kurulmuş bölümlerin anabilim dalı ayırımına gitmemiş olması ve anabilim dalı tespit edilemeyen akademisyenlerin bu anabilim dalı altında değerlendirilmesinden kaynaklandığı söylenebilir. Ayrıca daha da önce belirtildiği gibi bu veriler en son 30.06.2016 tarihinde güncellenmiştir.

Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerinin akademisyenlerine dair bir analiz de cinsiyet üzerinden yapılmıştır. Bölüm akademisyenlerinin %70'inin erkek %30'unu ise kadınların oluşturulduğu görülmektedir (Tablo.6). Türkiye genelinde Prof., Doç. ve Yar. Doç. Unvanına sahip akademisyenlerin cinsiyete göre dağılımı 2015 verilerine göre yaklaşık %35 kadın, %65 erkek şeklinde olduğu gözler önüne alınırsa Bölümdeki istihdam edilen kadın akademisyen sayısının Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir (Eroksal Ülger, 2015:4).

Tablo 6. Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Akademisyenlerin Cinsiyetlerine Göre Sayıları

5. TÜRKİYE'DE KAMU YÖNETİMİ AKADEMİSYENLERİNİN BAŞARI ARAŞTIRMASI

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de bulunan üniversitelerin bünyesindeki Kamu Yönetimi bölümü ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerindeki akademisyenlerin akademik performanslarını, üniversitelerin

Akademik Teşvik Yönetmeliğine göre vermiş oldukları teşvikler ve Google Akademik Atıflar(Google Scholar Citations) listelerindeki verileri baz alarak değerlendirmektedir. Bu değerlendirme sayesinde Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü akademisyenlerinin görev yaptığı üniversite türü ve anabilim dalı, yine akademisyenlerin unvanı ve cinsiyeti hakkında kapsamlı veriler sunulurken Türkiye genelinde Kamu Yönetimi bölümünün ve akademisyenlerinin akademik başarı durumu kolaylıkla tespit edilebilmektedir. Böylece Türkiye'deki Kamu Yönetimi bölümleri ve akademisyenleri arasında karşılaştırma yapılabilir, bölüm adına yapılabilecek araştırma ve projeleri destekleyebilecek veriler olarak kullanılabilir.

Araştırmanın **kapsamı**, ülkemizde bulunan 193 üniversite bünyesindeki Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerinde görev yapan Profesör, Doçent ve Yardımcı Doçent unvanına sahip öğretim üyeleridir. Araştırmaya öğretim görevlileri, araştırma görevlileri, uzman ve okutmanlar dahil edilmemiştir.

Araştırmanın **yönetimi**, Yüksek Öğretim Kurumu verilerine göre Türkiye'deki üniversitelerin sayıları ve türleri tespit edilip, bu üniversiteler bünyesinde bulunan Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümleri (bulunduğu fakülteler ile beraber) hakkında buldukları üniversitenin resmi internet sayfası üzerinden veri toplama şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Öncelikle üniversitelerin web sayfalarının ilgili bölümlerinden Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü akademisyenlerinin isimlerine, unvanlarına, cinsiyetlerine ve anabilim dallarına ulaşılmıştır. Bu bilgiler belli bir havuzda toplanıp Bölüm hakkında Türkiye geneli veriler ve istatistikler oluşturulmuştur. Yine üniversitelerin ilgili sayfalarından Akademik Teşvik Puanları listesine ulaşılarak bu listelerdeki Bölüm akademisyenlerinin puanları tespit edilmiştir. Bu tespit edilen akademisyenler ve puanlarla Bölümün başarısını oraya koyan göstergeler oluşturulmuştur.

Diğer yandan Cybermetrics Lab'ın hazırlayıp Webometrics Ranking of World Universities(Dünya Üniversitelerinin Webometrics Sıralaması) sitesi üzerinden yayınladığı Google Akademik veritabanındaki atıflarına göre sıralanmış en yüksek indekse sahip Türk kurumları bünyesindeki ilk 5000 akademisyen listesine ulaşılmıştır. Bu liste ile bölüm hakkında elde edilen veriler karşılaştırılmış ve listeye dâhil olan Kamu yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü akademisyenlerine, sıralamaları, atıf sayılarına ve indekslerine ulaşılmıştır. Yine buradan elde edilen veriler istatistiksel olarak düzenlenmiş, Bölümün başarısını ortaya koyan farklı bir gösterge oluşturulmuştur.

Araştırma kamuya açık(public) verilerlerden elde edilerek oluşturulduğu için bir takım **kısıtlılıklarla** karşılaşmıştır. En genelden özele gitmek gerekirse, bir kısım üniversitenin web sayfası sağlıklı bilgi sunma konusunda bir takım sıkıntılara sahiptir. Bu sıkıntı en çok öğretim üyelerinin hangi anabilim dalında görev yaptığını tespit etmek konusunda yaşanmıştır. Ayrıca az da olsa her iki cinse de uyan isimlere sahip akademisyenlerin cinsiyetine ulaşma konusunda da bu sıkıntılar kendini göstermiştir. Diğer yandan araştırmanın yapıldığı süre aralığında yaşanan unvan değişiklikleri(akademik yükselme) ve kurumlar arası geçiş en sağlıklı istatistikleri elde etme noktasında araştırmayı kısıtlayan diğer bir etkidir. Bu noktada daha önce de belirtildiği gibi araştırmada 30.06.2016 tarihine kadar elde edilen veriler kullanılmıştır.

Araştırmanın baz aldığı listelerden biri olan Akademik Teşvik Puanları henüz bu yıl ilk defa belirlenmesinden ve diğeri Google Akademik Atıflar listesi oldukça uzun ve Türkiye merkezli olmayan bir araştırma grubu tarafından yürütülmesinden dolayı yine bir takım kısıtlılıklar mevcuttur. Akademik Teşvik Puanları kimi üniversiteler tarafın prensip olarak yayınlanmamıştır. Bunun yanı sıra üniversitelerin otomasyon sistemleri üzerinden yayınlanan ve akademisyenlerin kurum sicil numarası ile yayınlanan akademik teşvik puanlarına ulaşılamamıştır. Google Akademik Atıflar listesi ise yayımlandığı sitede belirtildiği gibi kamuya açık verilerden oluşturulduğundan ve en son 2016 Mayıs ayının üçüncü haftasında güncellenmesine rağmen sık bir şekilde güncellenemediğinden dolayı listede birçok boşluk ve eksiklik mevcuttur.

6. BULGULAR

Bünyesinde Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerini barındıran 85 üniversitenin 74'ünün Akademik Teşvik Puanlarına ulaşılmış, geri kalan 11 üniversitenin ise üniversite prensibi olarak

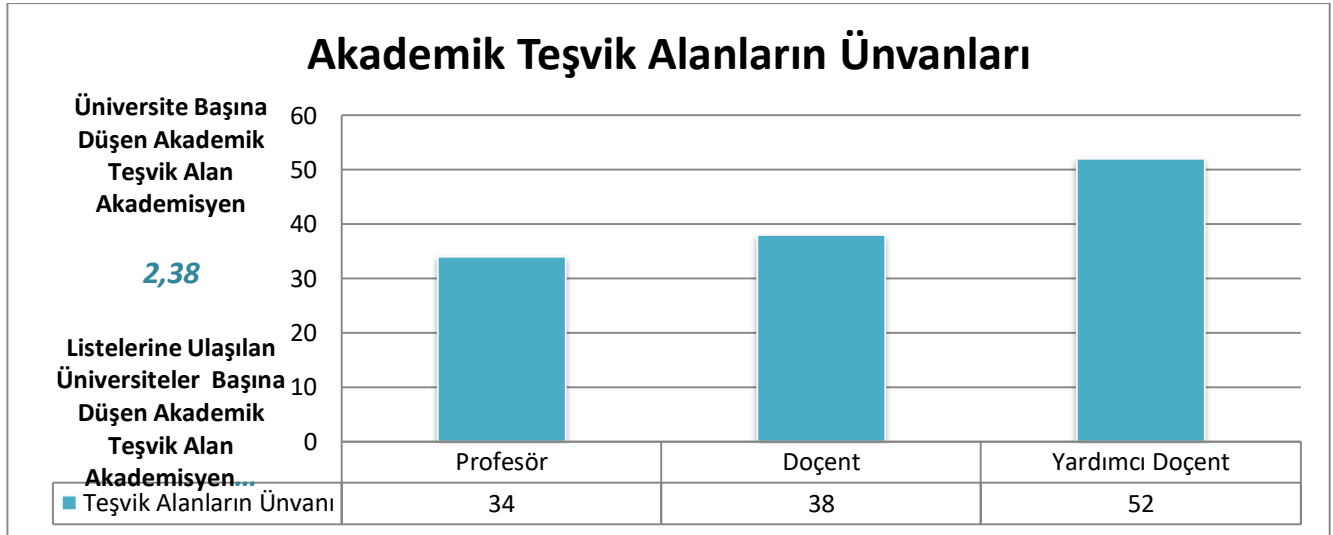
yayınlanmaması, üniversite otomasyon sistemi üzerinden yayınlaması ve kurum sivil numarası ile yayınlanması gibi sebeplerden ötürü ulaşılammıştır. Ulaşılan 74 üniversitenin içerisinde ne yazık ki 22 üniversitenin Akademik Teşvik Puanları listesinde Kamu Yönetimi veya Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerinde görev yapan akademisyen tespit edilememiştir (Tablo.7).

Tablo 7. Akademik Teşvik Puanlarının İncelenmesi Sonucu Elde Edilen Veriler

DURUM	ÜNİVERSİTE SAYISI	SAHİP OLDUĞU AKADEMİSYEN SAYISI
Ulaşılan Akademik Teşvik Puanları	74	466
Ulaşılamayan Akademik Teşvik Puanları	11	143
Akademik Teşvik Puanları Listesinde Kamu Yönetimi Bölümünde Akademisyen Bulunmayan Liste Sayısı	22	96

Akademik Teşvik Puanlarına ulaşılmış 74 üniversitenin 52'sinde Kamu Yönetimi veya Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerinde görev yapan akademisyen listede yer bulmayı başarmıştır. Bu listeler 34'ü Profesör, 38'i Doçent, 52'si Yardımcı Doçent olmak üzere 124 akademisyen tespit edilmiştir. Bu listelerde akademik teşvik alan Bölüm akademisyenlerinin sayısı ortalama üniversite başına 2,38 olarak tespit edilmiştir. Listelerine ulaşılan üniversitelerle beraber değerlendirildiğinde ise ortalama 1,67 kişi Akademik Teşvik Puanları listesinde yer almıştır (Tablo.8).

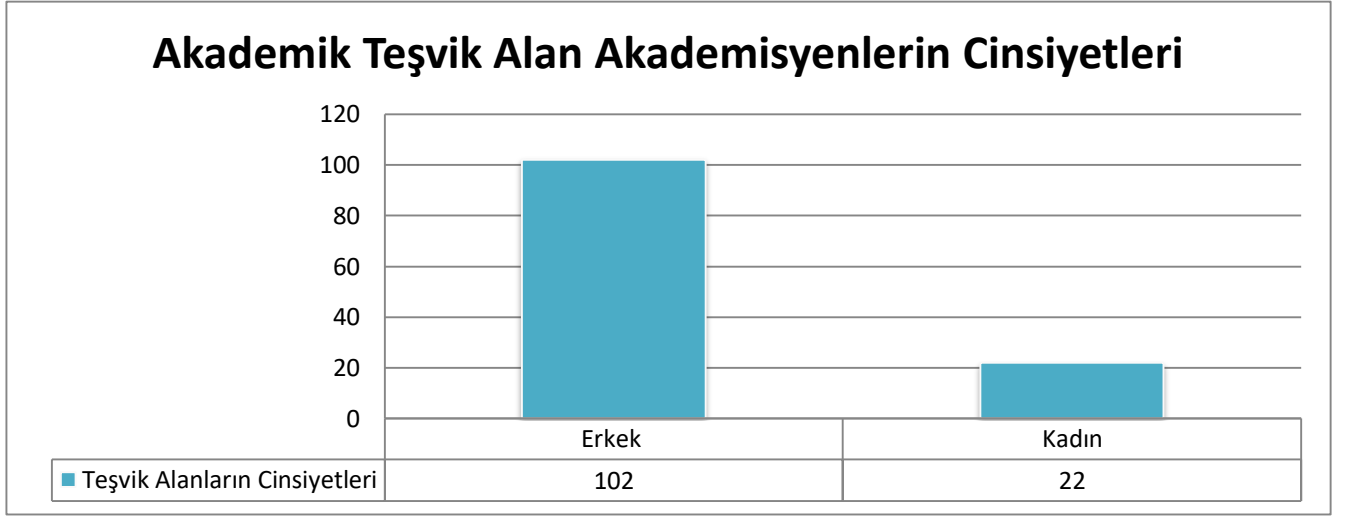
Tablo 8. Akademik Teşvik Alan Akademisyenlerin Sayısı, Ünvanları ve Üniversite Başına Düşen Sayı Ortalaması

Akademik teşvik alan akademisyenlerin cinsiyetlerine göre bakıldığında 124 akademisyenden 102'sinin erkek 22'sinin ise kadın olduğu tespit edilmiştir. Devlet üniversiteleri bünyesinde Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerindeki akademisyenlerin cinsiyet dağılımı Tablo.6'ya bakıldığında %71,65'i erkek %28,35' kadın şeklindedir. Teşvik alan akademisyenlerin dağılımı ise %82,25'i erkek %17,75'i ise kadın olarak karşımızda çıkmaktadır. Bu tabloya göre bölümdeki erkek akademisyen kadın akademisyenlere nazaran daha başarılı olduğu söylenebilir (Tablo.10).

Tablo 9. Anabilim Dallarına Göre Akademik Teşvik Puanı Ortalaması

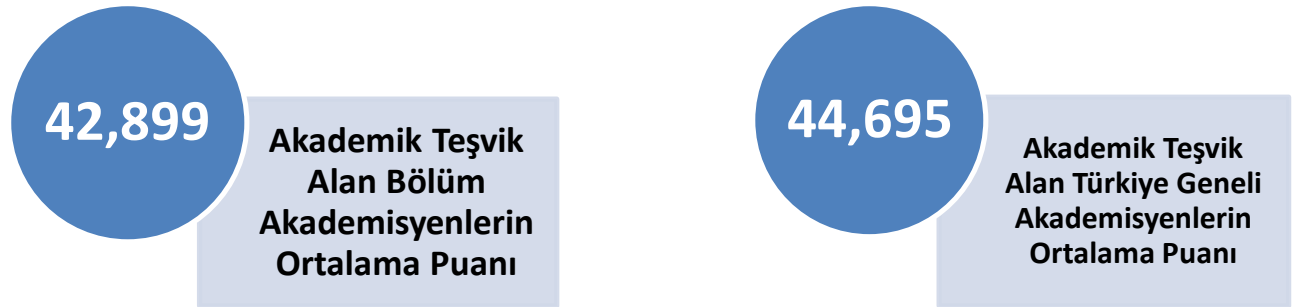
Anabilim Dalı	Akademisyen Sayısı	Anabilim Dalı Ortalaması
Hukuk Bilimleri	8	36,54
Kentleşme ve Çevre Sorunları	20	45,22
Siyaset ve Sosyal Bilimler	33	40,92
Yönetim Bilimleri	25	46,96
(Siyaset Bilimi ve) Kamu Yönetimi ⁸	35	41,49
Diğer Anabilim Dalları	3	48,55

Tablo 10: Akademik Teşvik Alan Bölüm Akademisyenlerinin Cinsiyetleri

Bölüm akademisyenlerinin akademik teşvik puanlarının ortalaması 42,899 olarak tespit edilmiştir. Karadağ ve Yücel (2016) tarafından gerçekleştirilmiş Devlet Üniversiteleri Sıralaması (DÜS) çalışmasındaki verilerden yararlanılarak Türkiye genelinde ise akademik teşvik puanlarının kesin olmamakla birlikte 44,695 olduğu saptanmıştır (Bu rakam kesin olarak 41 ila 48 puan arasındadır) (Şekil.1). Yine DÜS verilerine göre 100 tam puan alan akademisyen sayısı Türkiye genelinde 225 iken Bölümde bu sayı yalnızca 1'dir (Karadağ ve Yücel, 2016:5-7). Bu veriler ışığında Türkiye'de Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerinin Türkiye'nin ortalama performansının altında kaldığını söylemek mümkündür.

Şekil 1: Akademik Teşvik Alan Bölüm Akademisyenlerinin ve Türkiye Geneli Puan Ortalaması

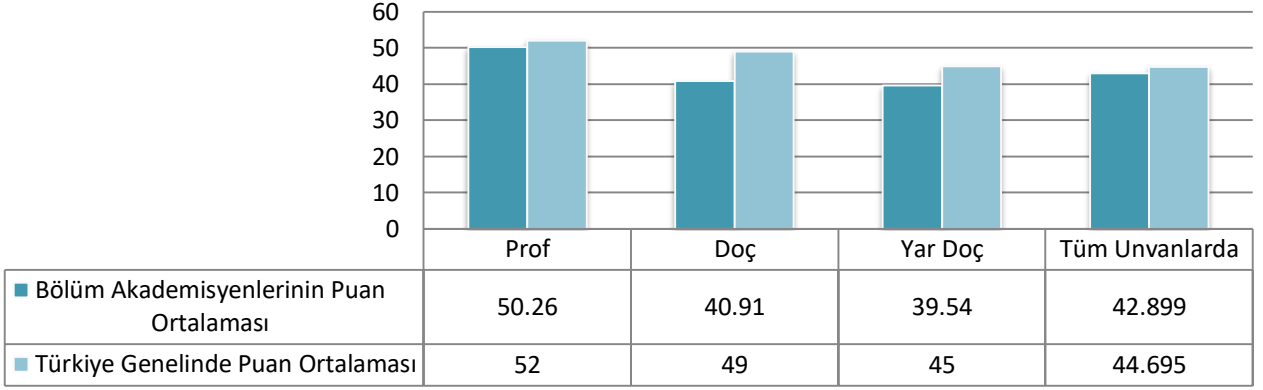

Tablo 11. Bölüm Akademisyenlerinin Unvanlarına Göre Puan Ortalamaları⁹

⁸ Bknz. Tablo.4

⁹ Tabloda verilen Yar. Doç. unvanına ait Türkiye Geneli Puan Ortalaması'na Araştırma Görevlisi unvanına sahip öğretim üyelerini de içermektedir. Yine Türkiye geneli ortalama akademik teşvik almış (unvan ve bölüm fark etmeksizin) tüm akademisyenlerin teşvik puanı ortalamasını ifade etmektedir.

Akademik Teşvik Alan Akademisyenlerin Unvanlarına Göre Puan Ortalamaları

Bölüm akademisyenlerinin unvanına göre akademik teşvik puanları ortalamalarını ortaya koyan Tablo.10'a bakıldığında tüm unvan kategorilerinde Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü akademisyenlerinin ortalama altında kaldığı görülüyor (Karadağ ve Yücel, 2016:3). Bölümdeki Profesörlerin Türkiye ortalaması altında kalmasına rağmen diğer unvanlara sahip bölüm akademisyenlerine göre nispeten başarı olduğu söylenebilir. Yine Bölümün en yüksek akademik teşvik puanına sahip 10 akademisyenine bakıldığında (Tablo.13) 7 akademisyenin Profesör unvanına sahip olduğu görülüyor.

Araştırma sonunda teşvik alan Bölüm akademisyenlerinin listesi oluşturulduğunda 8 akademisyenin 70-100 puan aralığında, 22 akademisyenin 50-70 puan aralığında ve 94 akademisyenin 30-50 puan aralığında yer aldığı tespit edilmiştir (Tablo.12)

Tablo 12. Bölüm Akademisyenlerinin Akademik Teşvik Puan Aralıkları

PUAN ARALIĞI	AKADEMİSYEN SAYISI
70-100	8
50-70	22
30-50	94

Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinin akademisyenleri en yüksek akademik teşvik puanına göre sıralandığında ise listede 7 Profesör, 3 Yardımcı Doçent bulunduğu görülüyor (Tablo.13). Türkiye genelinde 100 tam puan alan 225 akademisyenler arasında ise yalnızca Akdeniz Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Hilal ERKUŞ ÖZTÜRK Kamu Yönetimi Bölümünü temsil ediyor. Yine kendisi en yüksek teşvik puanına sahip ilk 10 akademisyen arasında tek kadın akademisyen olarak yalnızlığını koruyor. En yüksekten en düşüğe doğru yapılan puan sıralaması sonucu listenin üst sıralarını dolduran üniversiteler ve teşvik alan öğretim üyesi sayısı ise Tablo.14'de belirtilmiştir. Bu noktada başkent üniversitelerinin ciddi bir üstünlüğü olduğu ortaya çıkıyor. Aynı zamanda akademik teşvik puanlarına göre en başarılı 10 üniversitenin 2000 yılı ve öncesinde kurulmuş, köklü üniversiteler olması diğer bir çarpıcı bulgudur (Tablo.14).

Tablo13. En Yüksek Akademik Teşvik Puanına Sahip 10 Bölüm Akademisyeni

No.	İSİM	KURUM	PUAN
1	Prof. Dr. Hilal ERKUŞ ÖZTÜRK	<i>Akdeniz Üniversitesi</i>	100
2	Prof. Dr. Hamza ATEŞ	<i>İstanbul Medeniyet Üniversitesi</i>	86,45
3	Prof. Dr. Muhittin ACAR	<i>Hacettepe Üniversitesi</i>	82,5
4	Yar. Doç. Dr. Hakan Mehmet KİRİŞ	<i>Süleyman Demirel Üniversitesi</i>	75,86
5	Prof. Dr. Nail ÖZTAŞ	<i>Gazi Üniversitesi</i>	74,22
6	Prof. Dr. Ali ŞAHİN	<i>Selçuk Üniversitesi</i>	73,5
7	Prof. Dr. Mete YILDIZ	<i>Hacettepe Üniversitesi</i>	72
8	Prof. Dr. Hüseyin GÜL	<i>Süleyman Demirel Üniversitesi</i>	70,65
9	Yar. Doç. Dr. Karol KUJAWA	<i>Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi</i>	69
10	Yar. Doç. Dr. Mustafa KOCAOĞLU	<i>Ahi Evran Üniversitesi</i>	66,97

Tablo14. Listede Üst Sıralarda Yer Alan Akademisyenlerin Bulunduğu Üniversiteler

No.	ÜNİVERSİTE	BÖLÜMÜN KURULUŞ YILI	TEŞVİK ALAN AKADEMİSYEN SAYISI
1	Hacettepe Üniversitesi	1982	11
2	Gazi Üniversitesi	1982	6
3	Ankara Üniversitesi	1950	8
4	Süleyman Demirel Üniversitesi	1993	4
5	Selçuk Üniversitesi	1998	3
6	Uludağ Üniversitesi	1982	4
7	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1995	3
8	Pamukkale Üniversitesi	2000	5
9	İstanbul Üniversitesi	1979	4
10	Trakya Üniversitesi	1993	3

Akademik Teşvik Puanları açısından geniş bir değerlendirme ardından Google akademik Atıflar 5000 listesine baktığımızda Kamu Yönetimi bölümüne ait yalnızca 11 akademisyene ulaştığımızı görüyoruz. Bu 11 akademisyenin 6'sı devlet üniversitelerinde 5'i ise vakıf üniversitelerinde görev yapmaktadır. Yine listede 2 kadın, 9 erkek akademisyen bulunmaktadır. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesinden listede 3, Kadir Has Üniversitesinden ise 2 akademisyen bulunmaktadır ve listedeki tüm akademisyenlerin unvanı profesördür. Listede yer alan Bölüm akademisyenlerinin ortalama indeksi 11'dir.

Tablo 15. Google Scholar Citations 5000 Turkey Listesinde Yer Alan Bölüm Akademisyenleri

No.	SIRALAMASI	İSİM	KURUM	INDEX
1	160	Metin HEPER	<i>İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi</i>	29
2	1274	Bilal ERYILMAZ	<i>İstanbul Medeniyet Üniversitesi</i>	14
3	1827	Şule TOKTAŞ	<i>Kadir Has Üniversitesi</i>	12
4	2196	Ioannis N GRIGARIADIS	<i>İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi</i>	11
5	2726	Mete YILDIZ	<i>Hacettepe Üniversitesi</i>	9
6	2990	Mehmet Akif ÇUKURÇAYIR	<i>Selçuk Üniversitesi</i>	9
7	3620	Bekir PARLAK	<i>Uludağ Üniversitesi</i>	8
8	3763	Hamza ATEŞ	<i>İstanbul Medeniyet Üniversitesi</i>	8
9	3990	Veysel EREN	<i>Mustafa Kemal Üniversitesi</i>	7
10	4164	Aykan ERDEMİR	<i>İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi</i>	7
11	4259	Lerna K YANIK	<i>Kadir Has Üniversitesi</i>	7

Vakıf Üniversitesi Devlet Üniversitesi

Tablo 16. Scholar Citations 5000 Turkey Listesinde Yer Alan Üniversiteler

No.	Üniversite	Bölümün Kuruluş Yılı	Listede Yer Alan Akademisyen Sayısı
1	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	1984	3
2	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	2015	2
3	Kadir Has Üniversitesi	1997	2
4	Hacettepe Üniversitesi	1982	1
5	Selçuk Üniversitesi	1988	1
6	Uludağ Üniversitesi	1982	1
7	Mustafa Kemal Üniversitesi	2000	1

Vakıf Üniversitesi Devlet Üniversitesi

Tablo 17. Baz Alınan İki Liste Sonucu Kamu Yönetimi Bölümünün Akademisyenlerinin Performansına Göre En Başarılı 10 Üniversite

No.	Üniversite	Akademik Teşvik Alan Öğretim Üye Sayısı	Scholar Citations 5000 Turkey Listesinde Yer Alan Öğretim Üyesi Sayısı
1	Hacettepe Üniversitesi	11	1
2	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	-	3
3	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	1	2
4	Selçuk Üniversitesi	3	1
5	Uludağ Üniversitesi	3	1
6	Kadir Has Üniversitesi	-	2
7	Gazi Üniversitesi	6	-
8	Süleyman Demirel Üniversitesi	4	-
9	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	3	-
10	Mustafa Kemal Üniversitesi	Ulaşılamadı.	1

Tablo 18: Türkiye ve Kamu Yönetimi Bazında Bazı Veriler¹⁰

	TÜRKİYE GENELİ		KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ		YÜZDELİK PAYDASI		
	Devlet	Vakıf	Devlet	Vakıf	Devlet	Vakıf	ORTALAMA
Akademisyen Sayısı	60908	12141	705	93	1,15	0,76	1,09
Teşvik Alan Akademisyen Sayısı	25988*	-	124	-	0,47*	-	0,47*
100 Tam Teşvik Puanı Alan Akademisyen Sayısı	225	-	1	-	0,44	-	0,44
Google Akademik Atıflar Listesi	5000		6	5	0,12	0,10	0,22

Kaynak: <https://istatistik.yok.gov.tr/> (2016)

7. SONUÇ ve GENEL DEĞERLENDİRME

¹⁰ Tablo.16'daki '**' ile belirtilen rakamlara araştırma görevlileri de dahil olduğu için veriler araştırma kapsamı dışına çıkmaktadır. Ancak çalışmaya dair sağlıklı ve çalışmanın sonuçlarını saptırmayan tahminler Sonuç ve Değerlendirme kısmında paylaşılmıştır.

Çalışma boyunca sunulan bulgular ve Tablo.16'deki veriler ışığında aşağıdaki genel değerlendirmeleri yapmak mümkün görünmektedir.

Öncelikle Türkiye'de 193 üniversite bünyesindeki Profesör, Doçent ve Yardımcı Doçent unvanına sahip 73049 akademisyenin %1,09'ü yani 798 akademisyen Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünde öğretim üyeliği görevini yürütmektedir. Kamu Yönetimi bölümü akademisyenlerinin oluşturduğu bu %1,09'lük oranın Akademik Teşvik Puanı almaya hak kazananlar arasındaki listede ve Google Akademik Atıflar 5000 listesinde korunması Türkiye'de Kamu Yönetimi bölümü olarak başarının genel ortalamada seyrettiğini gösterebilirdi. Ancak ulaşılan bulgular sonucunda durumun böyle olmadığı söylenebilir.

Karadağ ve Yücel'e (2016) göre, Türkiye'de akademik Teşvik Puanı almaya hak kazanmış 25988 akademisyen bulunmaktadır. Bu rakamın %0,47 si yani yalnızca 124'ü Kamu Yönetimi bölümündendir. Ancak, belirtmek gerekir ki, bu rakam tüm akademik görevlileri kapsamaktadır. Yani profesör, doçent ve yardımcı doçent unvanında olup da akademik teşvik almış akademisyen sayısı net olarak bilinmemektedir.

YÖK'ün paylaştığı verilerden yola çıkıldığında, 2015 yılı için akademisyenlerin %46,64'ünü profesör, doçent ve yardımcı doçent unvanlarına sahip öğretim üyelerinin oluşturmakta olduğu görülmektedir. Bu oran teşvik alan akademisyenlere uygulandığında yaklaşık 28.400 gibi bir rakama ulaşmaktayız. Bu rakamın böyle olduğu varsaysak bile %0,92'lik bir oran ile Kamu Yönetimi akademisyenleri yine belirgin bir şekilde %1,09'ün altında kaldığı dikkati çekmektedir.

Türkiye'de profesör, doçent ve yardımcı doçent unvanına sahip 225 akademisyen 100 tam puan almayı başarmıştır. Bu sayı Kamu Yönetimi bölümlerinin geneli için yalnızca 1'dir. Bu da %0,44'lük bir dilimini oluşturmakta olup yine 1,09'ün hayli altında kalmaktadır.

Google Akademik Atıflar 5000 listesindeki mevcut 5000 isimden sadece 11'i Kamu Yönetimi bölümü öğretim üyesidir. Bu da 0,22 gibi bir paydaya sahip olduğunu göstermemiş ki oldukça düşüktür. Yine bu listeye dahil olabilmemiş akademisyenlerin indeks ortalaması 11'dir. Hem paydanın hem de indeks ortalamasının bu denli düşük olması nitelikli ve orijinal sayılacak eserin az olmasına ve bölümdeki yabancı dil yetersizliğine bağlanabilir.

Tüm bu genel değerlendirmelerin ışığında bizi Kamu Yönetimi disiplini açısından umutlandıran husus, Kamu Yönetimi Bölümü akademisyenlerinin ortalama akademik teşvik puanlarının Türkiye ortalamasına oldukça yakın olmasıdır. Türkiye ortalaması 44,695 iken Kamu Yönetimi bölümünün 42,899'dur. Her ne kadar bu puan da genel ortalamanın altında ise de yine de genel ortalamaya oldukça yakındır.

Yukarıda belirtilen rakam ve oranlar, Kamu Yönetimi bölümlerinde bulunan akademisyenlerin Türkiye genelinde vasatın altında kaldığı sonucuna götürmektedir. Metin içerisinde yer alan bulgular Kamu Yönetimi bölümleri açısından değerlendirildiğinde ise, şu hususlar öne çıkmaktadır.

Devlet üniversiteleri bünyesinde bulunan 84 Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerinden 11'inin akademik teşvik puanlarına ulaşamamıştır. Bu 11 üniversite bünyesinde 143 Kamu Yönetimi bölümü akademisyeninin bulunması ve bu üniversitelerin ODTÜ, Marmara, Sakarya, Anadolu gibi köklü üniversitelerin olması çalışmayı kısmen eksik bırakmıştır. Bir başka vurgulanması gereken husus da, 22 üniversitenin akademik teşvik puan listelerinde Kamu Yönetimi bölümünden akademisyen bulunmamasıdır. Bu durum bölümlerin nitelik bakımından gelişme gerekliliğini göstermektedir. Kalan 52 üniversiteden toplamda 124 akademisyen akademik teşvik almaya hak kazanmıştır.

Akademik teşvik kazanan akademisyen sayısı yönünden, 52 akademisyenle yardımcı doçent unvanına sahip akademisyenler diğer ünvanlı öğretim üyelerine daha kalabalık durumdadır. Ancak unvana göre akademik teşvik puanlarına bakıldığında ise profesörler ortalama 50 puan ile Türkiye ortalamasına yakın bir seviyede olmasıyla ön plana çıkmaktadır. Bölüm akademisyenlerinin puan aralıklarına bakıldığında 30-50 arasında 94 akademisyenin bulunmasıyla bir yığılma olduğu görülmektedir. Yine 17 akademisyenin tam 30 puanla listeye girmiş olması ilginçtir.

Akademisyenlerin cinsiyet yönünden dağılımı da erkek akademisyenlerin lehine, kadın akademisyenlerin aleyhine bir durum sergilemektedir. Buna göre, Türkiye'de Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

bölümlerindeki akademisyenlerin yaklaşık %30'unu kadın akademisyenler oluştururken, akademik teşvik alabilmiş kadın akademisyen oranı sadece %17,75dir. Google Akademik Atıflar 5000 listesine girebilmiş bölüm akademisyenlerinde de benzer bir durum söz konusudur. Bu listeye girebilmiş akademisyenlerin sadece %18'ini kadınlar oluşturmaktadır. Bu durum, Google Akademik Atıflar 5000 listesine girebilme konusunda da bölümün erkek akademisyenlerini bayanlara nazaran daha başarılı olduğu sonucu çıkmaktadır.

Bulgular üniversite ve bölüm düzeyinde incelendiğinde, kuruluş yılı yönünden daha eski ve belirli bir akademik gelenek oluşturabilmiş üniversitelerde bulunan Kamu Yönetimi bölümlerinin görece daha başarılı olduğu göze çarpmaktadır. Özellikle Ankara ilindeki eski üniversitelerin başarısı dikkat çekicidir. Nitekim, bu araştırma bulgularına göre en başarılı bölüm konumunda bulunan Hacettepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden 11 bölüm akademisyen teşvik almaya hak kazanmıştır. Başarı yönünden Hacettepe Üniversitesi'nin Gazi ve Ankara Üniversiteleri takip etmektedir.

KAYNAKÇA

- Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği (2015) *T.C. Resmi Gazete*, 13 Aralık 2015
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/12/20151218-4.pdf> (10.07.2016)
- Açıkalın, Azize (2010) Ankara'daki Devlet Üniversitelerinin Eğitim Bilimleri Bölümleri Öğretim Üyelerine Göre Performanslarının Değerlendirilmesine İlişkin Sorunlar Ve Çözüm Önerileri. Yayınlanmış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Balcı, Ali (2015) <http://www.abalci.com/2015/12/19/akademik-tesvik-odeneği/> (11.07.2016)
- Barmen, Elena. (2000). "A Short Guide To Evaluating Teaching". University of Arizona.
- Çakır, Murat. (2008). Vakıf Üniversitelerinde Akademik Personelin Performans Değerlendirmelerinin Eğitim Kalitesine Katkısı. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.2
- Eroksal Ülger, Gülçin (2015) "Kamu Yönetimi Eğitiminde Kadın Akademisyenlerin Rolü" *13. KAYFOR Bildiri Kitabı*. ss.1-14
- Esen, Murat ve Esen, Dilek (2015) "Öğretim Üyelerinin Performans Değerlendirme Sistemine Yönelik Tutumlarının Araştırılması", *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, Cilt 5, Sayı 1, ss. 52-67
- Kalaycı, Nurdan (2009) "Yükseköğretim Kurumlarında Akademisyenlerin Öğretim Performansını Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Yöntemler" *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Sayı 60, ss.625-656
- Karadağ, Engin – Yücel, Cemil (2016) "Devlet Üniversiteleri Sıralaması(DÜS)"
http://www.academia.edu/25554857/D%C3%9CS_2016_DEVLET_%C3%9CN%C4%B0VERS%C4%B0TELER%C4%B0_SIRALAMALARI (10.07.2016)
- Kaynak, T., Aral, Z., Ataay, İ., Uyargil, C., Sadullah, Ö. vd. (1998) **İnsan Kaynakları Yönetimi**. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayını No:276.
- Ranking Web of Universities (2016) "Google Scholar Citations 5000 Turkey" <http://www.webometrics.info/en/node/72> (10.07.2016)
- Tonbul, Yılmaz (2008) "Öğretim Üyelerinin Performansının Değerlendirilmesine İlişkin Öğretim Üyesi ve Öğrenci Görüşleri" *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Sayı 56, ss.633-662
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK). (2005). "Türk Yükseköğretimin Bugünkü Durumu". Kasım, Ankara.
- Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi (2016) <https://istatistik.yok.gov.tr/> (20.07.2016)